

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дюбровского (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Москвофільство в Галичині і в Австро-Угорщині.

(Дальше).

Переглядаючи листи, писані до Якова Головацкого, ми подивляємо його енергію, з якою він навізував зносини поміж галичкими і угорськими Русинами та поміж іншими Славянами. Він був духовим посередником, що енергічніше, чим би успіла зробити яка книгарня, розкидував всюди літературні придбана галицької Руси, позначомлював їх з ними, витворював свого рода взаємини, може ширші, якби ми нині ними похвалити ся могли. І подивляючи сю енергію, ми, мимоволі, боліємо, що она була звернена не на добро рускої справи в Галичині. Кілько добра міг був зробити Як. Головацкий, колиб з катедри ширив був замилованє для народної мови, до рідного письменства, до студий і праці над ними? Не було би тоді компліментом се, щб писав про него в р. 1855 Северин Шехович: «Наша Русь очень мало знает Вася изъ послѣднихъ годовъ (се правда!) и только юношество, воспитываемое Вами, тихомолкомъ, по своимъ усторонямъ, проповѣдуетъ Вашу славу, и только люди, которыхъ Вы удословили Вашего сообщенія, возгаряють пламенною любовью и преданностью къ Вашей личности!» Яков Головацкий був, як на свій час, добрим знавцем народної мови. Коли би він йшов був сею дорогою, якою ступав по рік 1849, скільки зискав би був на тім розвій літературної мови, як значно могли були кристалізувати ся погляди на народну мову, як легко міг був він усунути се замішанє

в літературній мові, слідне мало що не в кожного письменника з лѣт 1850—60? Своім становиском і своєю повагою міг був він потягнути за собою всіх людей доброї волі. Рік 1848 заповідав для дальшого розвою нашого письменства гарні надії. Явились тоді талановиті поети, як Устиянович, Гушалевич та інші. Треба було лише уміти їх піддержати, а з певностию, талан їх не пішов би був на марне. Вчинити се міг рівнож Головацкий, а однак головню він, одних скорше, других пізнійше, перемінював з поетів на ремісників. Клясичні докази на се маємо в листах Гушалевича. «Роксолана» (поема), писав він, уже готова, но потребуєть вще передѣлки или хахлацкой, или Русской. Самъ я вще не рѣшенъ. По русски, чисто по русски ни чувствую въ себѣ силы передѣлать. Боюсь, чтобы не встрѣтила ея судьба Конюшаго.» В іншій листі пересилає Гушалевич Як. Головацькому свої поезії і просить, щоби він переробив їх «какъ Вашъ вкусъ и наше русское теперѣшное отношеніе отказуєтъ — Вы убо лучше знаете откуда вѣтръ повѣваєтъ — тоже и съ языком и съ правописью дѣлайте какъ хочете.» Се аж надто яркі приміри, на якого ремісника пускав ся Гушалевич в своїх поезиях, коли і в змісті і в мові руководив ся вітром, що віяв, спеціально, з львівської консисторії. А слідом Гушалевича йшли вже після 1860 року і Никола Устиянович і Ант. Могильницький, та інші письменники. Завинив тут рівнож Яков Головацкий. Зєднавши собі через Петрушевича, Малиновського, а спеціально через крилошан Куземського та Лотоцького вплив у львівській консисторії, Головацкий протегував своїх сторонників, часто з кри-

вдою для більше заслужених людей, а нищив і ломив людей, які противили ся його роботі.

Так прим. тішив ся спеціально його протекцією Іван Гушалевич, який в р. 1855. був зневолений покинути катехитурю у Львові⁴⁾ і перенести ся на парохію в Княжівськ. В початку 1856. р. писав він до Якова Головацкого: «Извольте изяснить ся по чему Вы съ меня шутите, я готовъ Вася на поединокъ вызвать и то на медку. Знаете про что? Вотъ Вы меня разъ Вице-Деканомъ, другой разъ Schuldistriks-Aufseher назвали. — Я ни первымъ ни вторымъ сановникомъ и не убѣгался о сѣи чины, хотя онѣ бы придалися менѣ, ибо чаще я бы могъ свидатися съ священниками и поощрять къ складкамъ на Народ. Домъ или покупкѣ книгъ и всему русскому. Съ нашими хахлами нужно торговать ся о всемъ а иногда имъ да что отказать, или чѣмъ то пострашитъ, пока не рѣшатся въ коємъ будъ дѣлѣ.»⁵⁾ І не довго мусів ждати Гушалевич на уряд декана. Заходами Головацкого усунено в р. 1857. дотеперішного декана, о. Мих. Одіжинського, а на його місце поставлено Гушалевича. Урадований Гушалевич писав тоді до Головацкого: «Теперьъ я получилъ Администрацію Деканата и долженъ заняться званіемъ этого чина. Найперве вознамѣрю сильно дѣйствовать на нашихъ хахловъ чтобы на Народный Домъ денегъ награмадить, къ сему буду имѣть всегда случайность... Вы посмѣйтесь изъ меня что я ни зъ сего, ни зъ того, сановитый человекъ, но я отплачу все, скоро приѣду въ Лембергъ, на медку солодко.»⁶⁾ Колиж при кінці 1861. р. аіменовано поновно-Гушалевича катехитом у Львові⁷⁾, він рі-

М. Старицький.

М а з е п а.

(З Байрона).

(Дальше).

VII.

Гей верніть ся літа, молоді літа,
Озирніть ся хоч раз, мої малі,
Та завіщож сивим, тим морозом срібним,
Мою шпуйну голову вкрили?
І на спину вагу, а на серце тугу,
Незагійно ви, літа, поклали, —
Виж кохали мене, виж пестили мене,
А завіщож тепер занедбали?
Де мій погляд шкульпий, де мій стан огрядний,
Де обличчє тендітне, вродливе,
Де мій вус смоляний, де мій голос гучний,
Де ухмілка прихильна, надлива,
Колотвечі важкі, та походи прудкі,
Та літа, що майнули у воду, —
Похилили мене, побідали мене,
І в невіч обернули всю вроду.
Е! той час вже минув... а веселий я був
І несхожий на темряву ночі,
Всі заздріли мені, а дівчатка ласні
Конували соромливе очі.
І родина моя, котру скрила земля,
Не пізналаб мене і жахнулася!
Помаривъ я давно... такеж все се одно,

Бо не вернетъ ся те, що минулось;
Бо хоч літа мої на старому чолі
Борозни незгладимі поклали,
Але дужність міцну й мою долю хибну,
До сѣї доби невідтяли:
Бо инакоб я вас, у такій пізній час,
Своім давнім не бавив на дворі,
Де єдиний захистъ — сього дуба нам лист,
Та сумне он те небо беззоре.
А Тереза — она, мов приява та сна,
Вилина з неспросвітньої стуми:
Так та враз міцна, так незабудь ясна,
Що й тепера хвилить мої думи.
Чи єї мова така голосна і гучка,
Щоб приміла ту виявить вроду?
Таких палких річей, таких чорних очей,
Як я знав, — не побачити вроду.
В них і спека Пів-дня і Теплинь-сторона,
Й непрозорная стума Пів-ночі;
Тільки врода Ляха та Туркені жага
Приміла запалить такі очі!
Але в темряві тій часом промінь мигтів
Легідньєвский, унесний, як чари; —
Так у морок сумний, в глунай час нічяний,
Виплива місяць тихо зза хмари.
А погляд — глибиня, — і палкого вогня,
І кохана і нестяму повний;
То як ніч та — знадний, то як сонце — ясний,
То мов промінь прощальний — моторний!
Чисте й рутнє чоло її схоже було
На прозорное овера лоно,
Коли ясного дня, аж до самого дна

На воді промінь соняшний тоне, —
А вода наче скло, ні шелесне весло,
А ні хвиля розбуркає тишу,
Обрій весь в глибині перекинувся на дні
І вода його ледве колише.
Як гадюки, як ніч — коси падали з пліч....
Що примію я більше додати?
Що її я кохав, як ніхто не коха,
І кохаю, і буду кохати,
Що мороз на чолі не затлумив її
Вид коханий, ясний, — і тепера
Гадок давніх рої хвилить думи мої,
І мене стежить марна химера!»

VIII.

„Ми зустрілись трапля — і не стямив ся я,
Заніміло у грудях зітханє;
А вона без річей, але з сяння очей.
Зрозумів наших гадок зєднанє.
Є багато ладів і невимовних слів,
Є і очі і чорні брови....
Чуєм, бачимо їх, але жаден не зміг,
Ту таємничу вияснити мову.
Мов стяга блисківок, рій бажаних гадок,
З серця в серце несе перекидки,
І коханців єдна жага рвійна єдна —
От та мова німа, без витинки;
Але дуже стямна: — самохітнє вона
Займе поломя куннє коханя....
Ми зустрілись і я в своїх хорих грудях
Заховав від Терези зітханя.
Я кохав і мовчав, бо затинчливість мав,

шив ся передати деканат в «русскія» руки і тому звернув ся до Якова Головацького з ось яким доносом: «Здѣ привосокупляю писемцо къ В. П. Гдну крылошанину Лотоцкому, извольте оное передать Ему. Дѣло о то: Я подаль пршеніе в консисторію, чтобы меня ос ободили отъ обязательства Намѣстника и надзирателя школь. На тѣ мѣста я захвалиль Ружицкаго, а Кобрынскаго въ Надзиратели. — Но чортъ и межъ нашею чистосердечною Русью иногда свои пакости дѣлать пошукается. Нѣкоторые други Заіончковскаго приходника зъ Лопянки составили прошеніе въ Консисторію опредѣленое и собрали во время соборчика, въ дому сего приходника сбывшаго ся, подписи, чтобы его Заіончковска пронавели в Намѣстники — Я и всѣ прочи, даже подписавши ся противны сему прошенію — ибо Заіончковскій происхожденія Ляцкаго подѣ Руской личиною¹⁾ могъ бы много вреда нанести Руси. Мною захвалены священники по части Вамъ любезнѣйшіи извѣстны. Тверди Русски люди, я ихъ скрозъ и скрозъ знаю — на нихъ можъ положити ся, что будъ Русскаго, книги и все и все — они розпространятъ даже поза предѣли своѣго деканата — противно Заіончковскій всему воспрешъятствуєтъ Въ общаго блага интересѣ подѣйствуйте на нѣкоторыхъ съ Вами зажилыхъ членовъ нашей Консисторіи, чтобы правовірній деканатъ Перегинскій не погубили, ибо грѣхъ будеть непростительный! Я вѣдалъ моихъ, а мои меня — и все хорошененько по русски ишло, но маловѣрцовъ еще вездѣ полно, надо твердыхъ и рѣшительныхъ людей, чтобы дѣло инше хорошо успѣло. Но по что Вамъ говоритъ? Вы знаете. Ты вся вѣси! Впрочемъ Богъ знаетъ, какаго расположенія сегодня наша Консисторія — если только полублаговѣрна то пусть и таковыхъ намѣстниковъ поставляєтъ, если благовѣрна русска, то предовсемъ нужно ей людей Русскихъ²⁾».

(Дальше буде).

¹⁾ Порівнай лист ч. 125.
²⁾ Гляди лист ч. 180 (стр. 260). Порівнай також лист ч. 193.
³⁾ Порівнай лист ч. 269.
⁴⁾ Гушалевиц упав був двічі при іспиті на катехита. Гляди лист ч. 357.
⁵⁾ Гляди лист ч. 227.
⁶⁾ Порівнай лист ч. 269.
⁷⁾ Гляди про його заходи через Головацького в справі катехитурі листи ч. 227, 357, і 375.
⁸⁾ Осип Заячківський був щирим і ревним народовцем весь свій вік. Ред. Русл.
⁹⁾ Гляди лист ч. 377.

Де найвисший розказ?

Як тяжко погодити ся деяким московским кругам з новим положенем, мав сьвіт нагоду пересвідчити ся вже нераз під час теперішньої війни. Фаталістична певність побіди і легковажене ворога ціхували російську генераліцію і армію, російську флоту, а проявляли ся не менше ярко так в розказах головнокомандуючого ген. Куропаткина, як і в царских маніфестах. Що навіть і після Чуміми не зійшла полуда з московских очий, що не вкоренило ся пересвідченє, що до нової побіди треба відродженя народу треба нових людей і нової довголітньої праці — доказом сего є статя «Московских Ведомостей» з нагоди нових переговорів.

«Зачати мусимо передовсім від ствердження — пише московский орган реакційних шовіністів — що вже саму подорож С. І. Вітого уважаємо за незгідну з достоїнством великої Росії. Пригадаймо собі сам початок війни, підступний напад Японців, без попередного виповідженя війни... Тоді то Найяснійший Государ, поділюючи гнів всіх чесних людей, оголосив маніфест, в яким між иншим сказано. «Розказуємо Нашій хоробрій армії відперти ворога», а дальше: «покарати его». Коли сей маніфест появил ся, ми були в Порт-Артурі і над Ялю. Тепер стоїмо під Харбином. Наш Сахалін є майже здобутий і Японці висіли вже в заливі Де Кастре. Деж є виконанє Найвисшої волі? Чи неприятеля ми відперли? Чи покарали его? Нічо подібного ми не вчинили. Якжеж можна говорити про мир, коли неприятель ані відпертий, ані покараний? Або може слово его царської милости утратило вже свою силу?

Якжеж ми можемо питати ся про бажаня мікада і его услівя, коли ми маємо его відперти і покарати? Не нам домагати ся японських жадань, а Японцям наших. Се одинокий погляд, достойний російского дипломата і міністра. Все, що виходить поза сю границу, утискає достойнству Росії. Якжеж остаточно має виглядати сей, коли вже не почетний для Росії, но на всякий спосіб не ухиляючий їй мир? Бо прецінь найбільшою уступкою, яку можемо зробити Японцям, буде, коли не будемо жадати від них контрибуції. Иншої уступки зробити нам не вільно.

Очевидною річею є — виводить дальше московский дневник — що Японці мусять забрати ся з Манджурії, що Корея мусить бути самостійною, або дістати ся під вплив Росії, що Японці мусять опустити російську територію. Военну контрибуцію можна дарувати Японцям тільки з того згляду, що ми через наше недбалство заохотили їх зачіпати нас, отже що і ми поносимо деяку вину. Коли би ми ру-

ководили ся не замилуванем мира, кілько виключно будучими інтересами Росії, то і сі услівя не повинні би жадати більших гваранцій для власної безпечности. Мусіли би ми в тій цілі відобразити Японцям Чуміму і віддати Хінам Формозу, яка страдала невинно. Тоді доперва можна би зачати переговори в Вашингтоні».

Сему представленю не можна відказати льогіки в висівку з царского маніфесту, однак сам маніфест був передчасний, забуваючи, що не треба казати год! доки не перескочить ся. На початку війни читало ся погрози Куропаткина, що мир подиктує тільки в Токію, а нині навіть той випід шовіністичного засліпленя «Московских Ведомостей» читає ся як гірку сатиру, або комічну гумореску...

Політичні вісти.

Угорщина сточує ся скорим ходом до катастрофи. Виконуючий комітет опозиційної коаліції ухвалив резолюцію, в якій називає міністерский рескрипт, анулюючий ухвали муніципій що до здержаня заплати податків — безправним і визнає муніципій, щоби не прийняли его до відомости та дальше тревали в пасивнім опорі. Що більше, президент комісії для рахункового замкненя п. Генталер скликав був на вчєра комісію на засіданє, довідавши ся з дневників, що правительство має намір виповісти зложені в банкових інституціях касові запаси і ужити їх, щоби ся комісія звернула увагу тих інституцій, що під матеріальною відвічальністю не сьміють видати зложених в них касових запасів правительству. Ті запаси вносили дня 1. марца с. р. 278,625.989 корон. Комісія не зійшла ся вчєра з причини браку комплету, але вже і не буде скликана, бо навіть управляючий комітет коаліції уважає той крок п. Генталера надто радикальним.

Француска флота гостює тепер в Англії, віддаючи відвідини, які недавно Англіїцї зробили їм в Брєсті. Лондон і Портсмут є сьвідками величавого пріяня французских моряків і сердечностей, які еще недавно ніхто не уважав би був можливими між конкурентами по обох сторонах каналу.

Тепер — як висказав ся французский адмірал Келард — канал не ділить обі нації. До ованцій французским морякам прилучає ся також і населене з цілим запалом, так що гостина представляє ся дійсно як очевидна ознака зближеня обох народів. Що се не зробило корисного вражіня в Росії, се розуміє ся, однак она від перших своїх погромів привикла вже до невір-

І стежив її тільки надалі,
 Аж доти, поки їй я не був промовний,
 Моїй жажно кохавмії краї.
 Кілька раз без її рвались думи мої
 Її сказати, що я палко кохаю,
 Що для мене она — мета щастя одна,
 Що її тільки рвійне й бажаю.
 А при їй — сам не свій; де й загадок мій,
 Де споружена спершу розмова?
 Тільки спека в грудях, й замирає в устах
 Те кохання тремтящє слово.
 Раз.... були іграшки, і веселі й прудкі, —
 Я забув вже, як їх прозвання, —
 Так в Терезою ми забавлялись самі,
 Я не знаю з за якого вданя.
 Не об іграшках річ — я їх ставив в негич:
 Від нестяму не зміг я зітхнути —
 І сховати сльозу — що сидів поблизу
 Біля зірки моєї і скрути.
 Погляд мій вартував її наскрізь низав
 (Хоч би й нас тепер так вартували!)
 І, здавалось, вона була теж і сумна,
 І далеко гадками витала;
 Вона гра і не гра, зтиха все позира,
 І сидить мов в замовленій парі,
 Й не приміє устатъ, щоб ту гру покінчать,
 Наче волю сковали їй чари.
 Бо-зна з яких річей, але разом з очей
 Знала тлума й мій глузд освѣтила
 І здало ся мені, що в погляді її
 Мов надія для мене зорила.
 Я забув вже тоді жах і все те, що в грудях

У моїх накіпило від жаги,
 Перелив в свою річ, хоч і темну як ніч,
 Але повну кохань й розваги.
 Я не знаю, чи їй був хоч трохи стямний
 Бурхот жажно-кіплячої річи,
 Та не кригаж она — колись буде стямна:
 Чула раз, то почує і двічі».

IX.

«Я кохав і она була теж заласна:
 Кажуть вам не відомі сі знади;
 Коли так — то для вас скорочу я свій каз
 Про нестями мої і розради:
 Бо занадїт вони будуть вам нестямні
 І ніколи не стануть в пригоді.
 Та хтож має снагу заволати жагу?...
 Хяба Ви, мій Королю, тай годі!
 Тільки Ви й проміжні і народи, й жажні
 Ваші хіті — усе подолати!
 А от я, хоч і пан на Україні гетман,
 (Чи пак був колись — краще додати)
 Хоч на гуку мою, у рідному краю
 Полетіли б всі, наче птиці,
 Козаки без жаху на шатківлю лиху —
 Над собоюж нема тої міці!
 Ми кохались. — Ой-на! Тайж доля красна
 Щасливого уверше коханця!
 Тільки, хлопче, — шкода! бо спіткає біда
 За плечей тебе пізно чи в ранці!
 Що було — вже нема! ми тоді нишкама
 Зустрічали ся, повні кохання,
 У садочку ряснім, і здавався, незмірнім,

Без кінця мені час той тривання.
 Чи то день, чи то ніч — все я ставив в негич:
 Тільки й жив вту нестямну годину —
 Мету щастя для нас... Е! побачення час!
 За тебе-б я отдав Україну!
 Всю славу-б отдав, що я кривію надбав,
 Знов щоб джурою малим зробитись,
 Тим пажем молодим, котрий серцем одним
 І примів тільки власне царити,
 Котрий власність одну тільки й мав — що стальну
 Свою шаблю та міць молодую,
 Котрий скарб мав один — обуяльність хвилин
 Потаємних у добу нічную!
 Кажуть люди, що жах і таємність більша
 Невимовне улєссє бачини,
 А на мене — так я своє ціле життя
 Проміняв би на одну хвилину,
 Щоб приміти її, перед видом землі
 І перед небом назвати мою!
 Сумував було я, тим, що доля моя —
 Нишкама тільки бачитись з нею!»

X.

«Є багато людей, і цікавих очей,
 Котрі стежуть коханців єднанне,
 Щоб злапати на чеку. Наче шило в мішку,
 Не втаїть ся те, кажуть, кохання!
 Раз в темрячюю ніч, крадькома із-за пліч
 Нас з Терезою вкупі накрили;
 Зброю всю відтяли, а мене повели
 До вельможі і руки скрутили.
 Хоч би й шабля була, хоч бу в зброях буда

Н О В И Н К И.

ности своєї легкої союзниці. Більше несмаку викликали ті англо-французькі сердечности в Німеччині, які в тім добувають хитру англійську політику, щоби зіоловати зовсім Німеччину на континенті.

Про стрічу короля Едварда з Вільгельмом замовкли слухи, бо опінія англійського народу звернула ся з великою силою против сего візду, наміреного королем Едвардом. Повага короля не згодна здержати ростучого антагонізму між обома народами. Натомість доносять про намірений візд короля Едварда з цісарем Франц Йосифом. Дата і місце візду еще не звісні.

У внутрішнім положеню Росії має зайти нині велика зміна. Се день оголошення конституції, коли знов его не відложать з причини звісної нерішучости царя. Ціла Росія жде на сю хвилю і надіє ся успокоєня після неї. Однак чи ті надії не заведуть, — се еще непевне, бо анархія так вже вжерла ся в тіло і кости російської суспільности, що до єї вилічення треба довголітної, організаційної праці. На улицах таких міст як Варшава, Одеса в білий день, серед численної публіки доконують ся убийства, рабунки, линчі. Не тільки обезсилена державна власть, але і люди доброї волі не можуть дати олову тим нелюдським надужитям. Знов в російських містах потворили ся т. з. чорні сотні, немов то патріотичні союзи, які немов то в обороні віри, держави і царя взяли собі за ціль бити інтелігенцію і жидів, які після їх думки є причиною всего заколоту в царстві.

Мирові переговори ідуть природною ходю, хотяй не будять дуже оптимістичних надій. При предложеню повновластий показало ся, що мікадо застеріг собі потверджене кожної точки мирового трактату, підчас коли цар дав повну повновласть Вітому. Щоби вирівнати повновласть, Віте зрік ся своїх прерогатив. На другім засіданю Камура предложив ему яванські услівя на письмі, а Віте, по мисли повисшого зреченя, відніс ся телеграфічно до царя з предложенем згаданих услівій. В 48 годинах надіють ся відповіді. Тоді підіймуть дальші переговори на підставі царського одобрєня. Переговори ведуть ся в формах найвищої чемности і дуже сувокійно, однак, як сказано, переважає песимістичний настрої.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостей та о приєднуванє нам нових передплатників.

Голова моя, руки і ноги, —
 Що примів я зробить тоді против юрби,
 Бля замку, один, без спомоги?
 Тільки ледве на світ починало сїрїть,
 Мислив я: — се остатня година:
 Зійде сонце ясне — і не буде мене....
 На-добридень, прихальна родина!
 А ти, Матір Свята, під накрївлю Хреста,
 Ти, прийми моє тіло і душу!
 Так благав я мерщій, в замок дуки йдучи,
 Так тривав, що загинути мушу.
 Що Тереза? куди она ділась тоді,
 Що зробив з неї свар чоловіка, —
 Невідомо для нас: той злетямливий час
 Мене з нею розраїв на-віки!
 Граф був люто-німий.... та здорові й сами
 Ви примієте се спогадати:
 Мабуть кожний із нас був би лютий в той час,
 Як по правді, по щирій казати!
 І хвилюло найбільш, сатанило найгірш
 Його те, що перейде ся шкода
 І нащадок, у рід, і зневаги одслід
 Заплямить його грабські клейноди.
 Не зібрав він і дум, щоб такий, хто поглум
 Та над ним учинити був зважний, —
 Над вельможою тим, що над людом усім,
 Ся тремав в вижині недосяжній.
 «Хтож?! поганець! лайдак!!» — хоч король
 [би? — ну так:
 • Се запевне-б не дуже хвилюло;
 Але джура?... — І слів я-б додати не примів,
 Як його се скажене звірило!»
 (Дальше буде).

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Євдокима; римо-кат.: Гіполита. — В понеділок: руско-кат.: Ч. Хреста; римо-кат.: Евзевія. — В второк: руско-кат.: Пер. м. св. Стеф.; римо-кат.: *Успенє Пр. Богор.*

— **При нагоді весіль і забав** просимо не забувати на руску вакаційну оселю в Милованю, де перебуває тепер 30 дівчаток учениць на свіжій воздусі. — *Виділ «Вакаційної оселі» у Львові*

— **Статут Товариства „Взаїмна поміч галицьких і буковинських учителів і учительок“** вже розсилає ся. Загальний збір назначено на 28. серпня. Хто до двох-трьох днів не дістане статуту і програми загального збору, най сей час ушміє ся карткою, а хто ще не зголосив ся в члені «Взаїмної помічи», най сей час зголосить ся під адресою Руского Товариства педагогічного у Львові, при ул. Сикстуській, ч. 47. — *Комітет основателів*

— **Похорони** римо-кат. архієпископа гр. Шембека в Могилова, відбули ся в Порембі за Краковом, де пок. архієпископ помер, Ідучи до Риму, шістьох позавчера величаво. Крім римо-кат. єпископів взяв участь в похоронах Є. Експ. Митрополит Шептицький і виголосив на гробі покійника нагробну проповідь.

— **Красва рада шкільна** перенесла учителів (-лиць) в пар днів шк.-лах: Іду Ст. класівну в Косова до Рожитова, Дамяна Фуртака управ. в Могильниці нової до Тростанця, Кар. Козловського управ. в Заботова до Чигин, Філ. Дзедзіцивну з Антонова до Домбровиці, Крист. Куличичеву зі Щарця до Войславич, Йос. Думкевичи в Волі плавської до Дульчи малої, Петр. Гумльову в Билич до Чижків, Брон. Глянцівну в Буцова до Божубович і Те ф. Татухову в Божубович до Буцова; — перенесла стан в супочинку: Ів. Алексєвича управ. 2-кл. школи в Кривичі.

Кр. рада шкільна zorganizувала: 1-класові школи в Майдані сїнявськїм на присілку «Кіньська Улиця», ярославського округа; в Гутиску брідськїм, брідського округа; в Волі вел., чєсанівського округа; в Татарську, стрийського окр.; в Чехові, буцацького окр.; — перемінила: 3-класову жін. виділ. школу, получену з 4-кл. пар. школою в Самборі, на 5-кл. жін. виділову школу получену з 4-кл. пар. школою; 6 кл. муж. школу в Коросні на 3-кл. виділову, получену з 4 кл. нар. школою; 5-кл. мішану школу, в Мостах вел., на 5-кл. мужєску і 5-кл. жіночу школу; 4-кл.; школу в Замарєтиніві коло Львова на 5 кл. мішану; 3-кл. школу в Янові коло Тер-бовлі на 4-кл.; 1-класові народні школи на 2 класові в Городищі королівськїм, бобрєцького округа і в Підгородцях, стрийського округа; — установила посаду гр.-кат. катехитів при 5-кл. школі в Заболотіві і при 4-кл. шк. в Сколю; — порішила будову 1-кл. школи в Лановичах, самбірського округа, при помочи запомоги з краєвого фонду шкільного.

— **Про „Славянскій Вѣкъ“**, який, як звісно, перестав виходити, пише ось що: «Літ.-наук. Вістник»: Др. Вергун не має щастя до своїх проєкторів. Видаваний ним ніби то для зближеня Славян «Славянскій Вѣкъ» був, як тепер показує ся, органом «нікогого» Черєпа Спиридовича, що якийсь час грав видну ролю в російських славянофільських кружках, поки на подобу диявола в середньовікових містеріях не «шез зі смродом». Сей Черєп Спиридович був якийсь час сербським консулом у Москві. Вже давнїше підносили ся проти него голоси критики, і з кінцем 1904. р. дійшло до того, що журналіст Дурнов назвав его публично в часописах дурисьвітот і ошуканцем. Черєп Спиридович зник десь нараз, з рівночасно з тим перестав виходити «Слав. Вѣкъ». Появили ся статї про Черєп-Спиридовича — особливо в «Рускомъ Богатствѣ», і сербський уряд відібрав ему консульство, аж тут у червні б. р. з'являєть ся ще одно число «Слав. Вѣка» за грудень 1904. р. з величезною обороною Черєп Спиридовича і з заявою, що на час мусть перестати виходити, бо російська цензура... перелїдує его, сконфіскувала в ньому портрет Флоринського і т. д! А тимчасом правда ось де лежала: Черєп-Спиридович як предсідатель «Слав. благотв. Об-а» в Москві виплачував підмоги «Слав. Вѣкови», який опісля розслав ся поміж членів товариства. Се називало ся, що «Слав. Вѣкъ» має передплатників у Росії. Колиж Черєп Спиридович пропав, пропали і «передплатники», а др. Вергун не дурний ризикувати власним грошем і волів перервати видавництво.

— **Пожарний „Соніа“** в Радчи, станицьславського повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Ц. к. намісництво вже затвердило статут.

— **Перенесєня.** Міністер справ внутрішних переніс старостів: Кароля Феттера з Мисленець до Грибова, Бронислава Вайдовича з Грибова до Нового Торга, Йосифа Рудського з Нового Торга до Хшанова і Едварда Чермака з Грибова до Мислинич, а управу городєньського староства поручив старшому комісарєви повітовому Адольфо-

ви Пуницкому. — Львівський ц. к. виспїшій суд краєвий переніс офіційла канцелярїйного Едварда Івана Строньського з Жовкви до Отинї і канцелїста судового Тимотєв Спурного з Отинї до Жовкви, а канцелїстів судових Йосифа Новаковського з Копичинець до Ліска і Івана Кокота з Ліска до Копичинець.

— **Спекуляція.** Одна з газет доносить сензацийну вістку, в який спосіб хотїли властителї ґрунтів у Львові коло Кульпаркова піднести їх ціну. Они внесли до міської ради просьбу на дозвіл будови електричного трамваю від ул. 29. падолиста до Кульпаркова, а міска рада удїлила їм дозволу. Трамвай мав бути готовий до 1. жвтня с. р., але до нинї не почато навіть вступних робіт під будову. Показує ся отже, що спекулянтам ходило лише о піднесенє ціни ґрунтів здовж проєктованого шляху електричного трамваю. «Хоч негонорово — але здорово!»

— **О присланє українських свьязеників**, як доносить «Полтавщина», звернув ся до св. синоду в Петербурзі алевський єпископ. На острові Алевти поселило ся много Українців, які не розуміють московських батюшків. Синод передав просьбу алевтського єпископа єпископови в Полтаві, з тим, аби вишукав свьязеників-Українців і вислав їх на Алевти.

— **Огні.** В Присїках коло Яєла згорїло онодї обїєсте Мойсея Шінагля вартости 6.000 К., необезпечене. — В Долинї знищив огонь будинки Андрія Майхровича. — В Волі гноївницькій, яворівського повіта, згорїли два господарства, вартости 2.300 К. — В Лецьвіці, долиньського повіта, знищив огонь господарство Стефана Лозинського вартости 1000 К. — В Сонові, коломиїського повіта, згорїли три господарства. Шкода необезпечена виносить 6.000 К. — В Лопинці згорїли 4 господарства, необезпечені, вартости 5.000 К. В Красній, надвірнянського повіта, вибух в неділю дня 30. ляння огонь в хаті Івана Янка і знищив пять селянських загород. При огні попарили ся сам Янек і двоє дїтїй, та згорїли 3 штуки худоби і одна безрога. Реальність Янка була асекурована в рускїм тов. асекураційнім «Дністер» на 13 соток. Реальність Круля Штала була обезпечена на 8 000 в товаристві «Фенікс», а необезпечені були реальности господарів: Якова Нагірника, Михайла Васильківського і Дмитра Нагірняка. Причина огню незвісна. — В Бобятині, повіта сокальського, згорів дня 3. с. м. цілий двір разом з будинками господарськими. Шкода єсть дуже значна, а огонь вибух мабуть внаслідок неосторожности. — В Артищеві — як доносять з Городка — згорїли онодї чотири загороди селські, а шкода, переважно обезпечена, виносить около 6.400 К.

— **Родимці! Памятайте про бурсу „Шкільної Помочи“** в Снятині, яка удержує убогих учеників реальної школи.

Всячина.

— **Геройське діло жандарма.** З Сокаля доносять: Онодї около 11. год. перед полуднем вибух в Пересї в хаті господаря Браха огонь і в короткім часі станув в полумїні цілий будинок. В хаті було також двоє дїтїй Браха, о котрих в страху всі позабули і ніхто вже на мав відваги їх ратувати. Аж патрулюючий під ту пору жандарм, Іван Яворівський з постерунку в Борках, завинувшись в мокре простирало, увійшов до горіночої хати і по якїмсь часі винїс звїдтам через вікно з нараженем власного життя двоє дїтїй: 4-літру Анну і півторалїтну Мадгу.

— **Звїрські інстинкти.** На вісім місяців в'язниці засудив суд в Гамбурзі 13-літнього гімназіяста Губерта Німана за знущанє над звїрятами. Для безсердечного Німана була найбільша розкіш відрізувати голубам крила, відрубувати куркам ніжні пальці; він живі курки саджав між двері і одвірок і згнїтав їх на смерть, тішучись як з роздушеної птиці вилазили тельбухи. В Німеччині знущанє над звїрятами карають суди строго, а тут суд взяв на увагу, що Німан був гімназіястом, а в народній школі і в гімназії учено его не збиткувати ся над звїрятами.

— **Небіщик ожив.** В селі Слобідці, тобольської губернії, жив старий вояк Карпок. В послїдних роках почав нездужати а ось недавно сказав синові, що вмре. І дійсно ще того самого дня перестав жити. Син положив небіщика на стіл і пішов до міста за домовиною. При покійнику лишила ся невістка і 12 літній син сусїда. Незадовго вернув ся син з міста. Переложили тіло небіщика на лавку і коли ставляли домовину на стіл, трутили небіщика неосторожно, так що він упав з лавки на землю. Притім він застогнав і отворив очі. Син і невістка настрапились дуже, але й старий чимало зжахнув ся, коли побачив домовину. Сейчас збігли ся сусїди, роздягли Карпова і поклали на ліжку. На другий день було ему ліпше, і він підвівшись з ліжка, пішов до своєї роботи.

Телеграми

в дня 12. серпня.

Лондон. Зїзд англійського короля Едварда з цїсарем Франц Йосифом відбуде ся в Пильні в Чехах з початком вересня.

Токіо. Віцеадмірал Такато доносить, що одну ескадру вислав до Камчатки а другу до Охоцка. Обі ескадри розпочали вже свою акцію.

Мадрит. В Севілії і в околиці настав го- лод між робітниками задля браку праці.

Варшава. Шеф відділу механічного на при- вислявській залїзниці погіб скритоубийчою смертю. Убийники утікли.

Берно швайцарске. Союзна рада видалила п'ятох анархістів. Два з них були австрійски- ми горожанами а три німецькими.

В музичній бібліотеці п. з.

„Торбан“

вийшли уже слїдуючі твори:

ч.	Автор	Заголовок твору	Цїна	
			К	с
—	Ярославенко	1-ий Народний марш на форт.	1	—
1.	Ярославенко	Любощі, вальці на фортеп'ян	1	50
2.	Ярославенко	Сьпіваник для шк. нар. Ч. I.	—	50
3.	Лопатинський	Не жартуй, мазурка на форт.	—	70

Видає і висилає:

УКРАЇНСЬКА НАКЛАДНЯ

Львів, Бронівська 8.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. серпня 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці **High-Life** пред- ставлено. Білети вчасніше можна набути в кавторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9 З купленим білетом на фотелі, льожі і рядні крісла можна їхати даром на представлено ом- вїбусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Композиції Ярославенка на фортеп'ян

* „ЛЮБОЩІ“ *

вальці по К 1'50,

* 1-ший Народний Марш *

по К 1'00

продають ся по всіх книгарнях у Львові і в Пе- ремишлі, в Станиславові у Штагдахера, в Чер- нівцях у Пардїного, в Самборі у Гайзіга в Тер- нополи у Комоневського і в Коломїї у Оренштайна.

Житки і паперці **СОВІЛ** можна набувати в „Со- кільській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченки у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсї новини: II том „Історії України-Руси“ Грушівського, II вид. брош. 7'50 К, опр. в полотно 8'90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок про- симо подавати, якої краски має бути оправа

Видає і відповідає за редакцію: Лев Лопатинський.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви- пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених сьвідочств стверджують певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною „Три сосни“. Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм Рукер, аптека; Петро Миколай і Ска, дрогуєрия; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Вік- клер і Син; Кароль Палевский, аптека; Ів. Піве- лес; М. Лаз вский аптека; Адольф Ашкенази, аптека під зої слоном; І. Пілес- оратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогує- рия; Лев Каліер, аптека в Бродах; Іоаким Фрїд- ман, апт. в Миколаві; Зигм Ротенберг, аптека в Олеську; Герм Енглендер в Перемишлянах; Мар- тья Собель в Стрию, Д. Ройгер апт в Збєрові; Моріц Біблінг, апт. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліан Новицкий, апт в Печенїжині; Е. Стенцель, апт. в Коломїї; Адольф Дуретер, апт. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчину; Володислав Наглік окр. апт. в Бережанах; Б. Фальк, дрогуєрия в Станиславові; І. Б. Лїва, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірї; С. В. Лянґінґер в Самборі; Др. Ю. Франко, апт. в Тернополи; Вільг. Ландесберг, апт. в Бродах; Здислав Завал- кевич в Камінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчи; Лавр Цімерман маг. фарм в Підволочисках; Івн. Гешелес, апт. в Городині; Ст. Фалішевский, апт. в Балягороді.

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортеп'ян.

— Цїна 2 К; голоси на орхестру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тенор. — Цїна 1 К.

Набути можна у всіх книгарнях; головний склад в Книгарни товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1.

Що року гєрять хлопські мїліони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові (Ринок 10) одинокє руске Товариство асеку- рацийне обезпечає будинки, движимости, збіжє і пашу на случай пожежи. По пожежі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мїліонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ виносять (в кінцем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і умішені суть в цїнних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат чере- пом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всїляких позичках в Банку красвїм, касах ощадности і касах сиротинських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премїї)

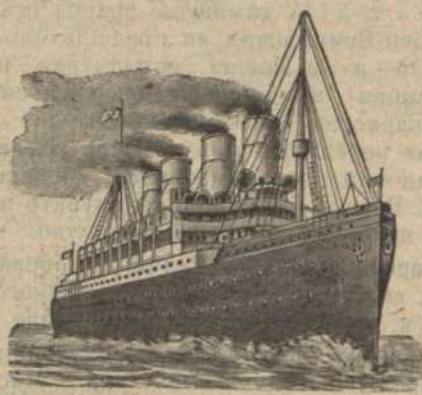
АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всїх містах і більших селах і треба подавати обезпечене через агента; господарі письменні повинні старати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агенти „Дністра“ не роблять. **Агенти „Дністра“** заробили вже провізїї 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайче ся тїлько через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою про- візїю від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродїйні цїли.

„Дністер“ припоручили Преосьв. Епископські Ординарати.

Стережіть ся огня! Асекуруйте ся в „Дністрі“!

По-ривайте свої хати черепом (дахівками)!

До Америки і Канади

перевозить найдешевше і висїдно
ЛІНІЯ КУНАРДА
заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЕ
у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

З друкарні В. А. Шийковського.